

VALLAKAJA

LAEVA VALLA INFOLEHT

Nr 05 / november 2013

„LAEVA
VALLAVOLIKOGUS”
„KODANIKUÜHISKONNA
SIHTKAPITALI
TAOTLUSVOOR”
„ISADEPÄEVAST”

„LAEVA
VALLAVALITSUSES”
„UUS TÖÖTAJA”
„ÜRITUSED JA
TEADAANDED”

„MESINIKUD PEAVAD
MESILAD REGISTREERIMA
PRIA-S”

„KUIDAS RAVIMITE EEST
VÄHEM MAKSTA”

„POTTSEPPADE JA
KORSTNAPÜHKIJATE
KUTSETUNNISTUSTEST”

„LAEVALASED LAIAS
MAAILMAS”

Hea Vallakaja lugeja!

Käes on aasta pimedaim aeg, päevad on muutunud lühikeseks ja päikesevalgust näeb vähe. Valitsev pimedus muudab väljas askeldamise ja ümbritseva jälgimise keerulisemaks. November - detsember on aga hea aeg vaadata enda sisse, võtta hetkeks aeg maha ning lihtsalt mõtiskleda. Tunda ja meenutada, leida lepitust nii iseenda kui lähikondsetega. Vanarahvaski kutsus novembrit hingedekuus, toimetused olid vaiksed ja tubasemad ning meenutati lahkunuid.

Tänu pikale pimedale ajale, on meil terve november ja pool detsembristki aega oma mõtteid korrastada ja millegi kaunima saabumiseks valmistuda. Öeldakse ju, et eestlased on pikaldased, õnneks on siin loodus meile abiks ja pakub mõtisklusteks piisavalt pimedaid õhtuid. Ja siis, toomapäeval, on aeg end ka väljastpoolt puhtaks küürida, elamine kraamida ja võivadki jõulud tuppä tulla!

Ilusat jõuluoootuse aega!

Vallakaja toimetuse nimel

Ülli Reimets

LAEVA VOLIKOGUS

Vallavolikogu 27. augusti 2013. a istungil:

- lõpetati tugiisikuteenuse osutamise korra I lugemine;
- katkestati määruse “Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2014-2017” I lugemine ja suunati see avalikustamisele;
- võeti vastu määrus “Laeva Vallavolikogu liikme, Laeva vallavanema ja Laeva vallavalitsuse liikmete teenistuselähetusse saatmise kord”;
- katkestati määruse “Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025 muutmise, I lugemine ja suunati see avalikustamisele;
- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Vallavolikogu 24. septembri 2013. a istungil:

- võeti vastu määrus “Tugiisikuteenuse osutamise kord”;

- katkestati määruse “Laeva valla põhimäärus” I lugemine;
- katkestati määruse “Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2014-2017” I lugemine;
- moodustati 20.10.2013 KOV volikogu valimiseks 7-liikmeline jaoskonnakomisjon;
- vallavalitsus võttis hajaasustuse programmiga seotud toimingute delegerimise määruse eelnõu tagasi;
- võeti vastu otsus “Matsi (katastriüksus 38301:003:0422) jagamisel tekkivatele katastriüksustele sihtotstarvete määramine”;
- võeti vastu otsus “Matsi (katastriüksus 38301:003:0423) jagamisel tekkivatele katastriüksustele sihtotstarvete määramine”;

- võeti vastu otsus "Männiku (katastriüksus 38301:002:0260) jagamisel tekkivatele katastriüksustele sihtotstarvete määramine";
- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Vallavolikogu 15. oktoobri 2013. a istungil:

- menetleti määrust "Laeva Vallavolikogu 18.12.2012. a. määruse nr 74 „Laeva Vallavolikogu 20.12.2011. a. määrusega nr 50 vastu võetud „Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025 vastu võtmine“ muutmine ja uue redaktsiooni kinnitamine“ muutmine“; määrus jäi vastu võtmata, kuna hääletusel ei saadud volikogu koosseisu poolthälteenamust.
- menetleti määrust "Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2014-2017" määrus jäi vastu võtmata, kuna hääletusel ei saadud volikogu koosseisu poolthälteenamust.
- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Vallavolikogu 1. novembri 2013. a istungil:

- valiti Laeva Vallavolikogu esimeheks Kaido Põdersoo.
- valiti Laeva Vallavolikogu aseesimeheks Ago Vooremäe.
- kuulati ära vallavalitsuse lahkumispalve.

Vallavolikogu 12. novembri 2013. a istungil:

- lõpetati määruse "Laeva valla arengukava aastateks 2012-2025 muutmine ja uue redaktsiooni kinnitamine" I lugemine ja suunati see II lugemisele.
- lõpetati määruse "Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2014-2017" I lugemine ja suunati see II lugemisele.

- määrati Laeva Vallavolikogu esimehele Kaido Põdersoole töötasu.

- katkestati vallavanema valimine, kuna mõlemad vallavanemakandidaadid Elviire Villa ja Kalev Kurs said võrdselt 4 poolthäält. Volikogu otsustas, et

kordushääletus toimub järgmisel volikogu istungil so. 26. novembril.

- kinnitati Laeva vallavalitsuse liikmete arv ja struktuur.

- vallavalitsuse uusi liikmeid ei kinnitatud, kuna vallavanemat ei valitud.

- moodustati volikogu volituste ajaks järgmised volikogu alatised komisjonid:

revisjonikomisjon, majanduskomisjon, haridus- ja kultuurikomisjon, vallakodanikukomisjon.

- valiti volikogu alatiste komisjonide esimehed järgmiselt:

revisjonikomisjoni esimees – Harri Orro

majanduskomisjoni esimees – Kaido Põdersoo

haridus- ja kultuurikomisjoni esimees – Arvo Pennonen

vallakodanikukomisjoni esimees - Karmen Kukk

- katkestati revisjonikomisjoni liikme valimine, kuna liikmekandidaadid Ago Vooremäe ja Merike Veemaa said võrdselt 4 poolthäält. Volikogu otsustas, et kordushääletus toimub järgmisel volikogu istungil so. 26. novembril.

- kuulati informatsiooni vallavalitsuse tegemistest.

Juta Mäesepp

volikogu metoodik

LAEVA VALLAVALITSUSES

Laeva Vallavalitsuses augustist oktoobrini vastu võetud otsused

22. augusti istungil otsustati:

- väljastada kasutusload MTÜ valguskaabel ehitatud mikrotoru- ja fiiberoptilisele sidekaablile ning rekonstrueeritud korterelamule Masti tee 6,
- maksta toetust,
- kinnitada Laeva Põhikooli töötajate koosseis ning kooskõlastada Laeva Põhikooli palgajuhend.

12. septembri istungil otsustati:

- hüvitada taotlusutest lähtuvalt valla õpilaste huvitegevuse kulud,

korraldada riigihange Laeva valla kohalike teede talihoolduseks aastatel 2013-2016,

- määrata Laeva külas asuva Männiku katastriüksuse jagamisel maa katastriüksustele koha-aadressid: Männiku-Poldri, Farmi ja Väike-Männiku,

- lülitada eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud tulu.

19. septembri istungil otsustati:

- määrata Kärevere külas asuva Matsi katastriüksuste jagamisel maa katastriüksustele

koha-aadressid: Matsikuusiku, Matsipõllu, Matsimaja, Matsiniidu ja Matsikaasiku,

- väljastada kirjalik nõusolek Siniküla külas asuva garaaži lammutamiseks,
- korraldada riigihange Laeva valla kohalike avalike teede ja tänavate talihoolduse teostamiseks aastatel 2013-2016.

09. oktoobri istungil otsustati:

- hüvitada esitatud taotlusest lähtuvalt valla õpilase huvitegevuse kulud,
- maksta toetust,
- kinnitada tugiisikuteenuse osutamisega seotud dokumentide vormid,
- osutada tugiisikuteenust,
- korralda avalik kirjalik enampakkumine Sinikülas asuva Laeva vallale kuuluva elamumaa (koha-aadressiga Garaaži) võõrandamiseks,
- väljastada ehitusluba Alma maaüksusel asuva reoveepuhasti rekonstrueerimiseks,
- väljastada kasutusluba Sepa ja Tallinn-Võru-Luhamaa tee kinnistutel rekonstrueeritud Sääri alajaamale F1,

- lõpetada mitteeluruumi üürileping ja pikendada munitsipaaluruumi üürilepingut,

- hüvitada õpilase toiduraha ja õpilaskodu kohamaks,

- kinnitada Laeva Lasteaia Hoolekogu koosseis 2013/2014 õppeaastaks.

30. oktoobri istungil otsustati:

- maksta toetust,
- hüvitada esitatud taotlusest lähtuvalt valla õpilase huvitegevuse kulud,
- osutada sotsiaaltransporditeenust,
- väljastada kirjalik nõusolek Ojari tee 9 maaüksusele kuuri ehitamiseks
- tunnistada edukateks pakkumused riigihankel Laeva valla kohalike avalike teede ja tänavate talihoolduse teostamiseks aastatel 2013-2016 esitatud pakkumused ja sõlmida edukate pakkujatega hankelepingud,
- kinnitada hajaasustuse programmi tulemused,
- lülitada eelarvesse sihtotstarbeliselt laekunud tulu.

*Helen Mägi
vallasekretär*

MESINIKUD PEAVAD MESILAD REGISTREERIMA PRIA-S

Eesti mesinikud peavad mesilaste tervise huvides registreerima oma mesilad PRIA registris, leiti 5. novembril Põllumajandusministeeriumis toimunud esimesel mesinduse ümarlaul. Praegu pole enamik mesilaid registrisse kantud.

Seaduse järgi on kõigil mesinikel kohustus registreerida oma mesilad Põllumajanduse ja Registrate Informatsiooni Ameti (PRIA) registris. Eestis on hinnanguliselt 6000 mesinikku, kuid PRIA registrisse on nende poolt kantud vaid 1800 mesilat.

„See tähendab suurt probleemi tauditõrjel. Kui paljud mesilad pole kaardil, siis pole ka tõrje tõhus,“ ütles Põllumajandusministeeriumi põllumajanduse- ja maaelupoliitika asekanstler **Illar Lemetti**. „Samuti pole põllumeestel võimalik mesinikke

taimekaitsevahendite kasutamisest teavitada. Teiselt poolt on väga oluline, et mesinikele oleks kättesaadavad ka põllumeeste kontaktandmed.“ Ümarlaul arutati veel taimekaitsevahendite kasutamist põllumajanduses, PRIA registre edasiarendamist parema infoliikumise tarvis ja Ameerika haudmemädaniku tõrjet mesilates. Ümarlaul osalesid Põllumajandusministeeriumi, Veterinaar- ja Toiduameti, Põllumajandusameti, Eesti Mesinike Liidu, Saaremaa Meetootjate Ühingu, Eesti Kutseliste Mesinike Ühingu esindajad.

Teate edastas

*Kristo Mäe
Põllumajandusministeerium
avalike suhete osakond*

POTTSEPPADEL JA KORSTNAPÜHKIJATEL PEAB OLEMA KUTSETUNNISTUS

Suur osa hoonetulekahjustest saab alguse rikkis või hooldamata küttesüsteemist. 2010. aastal oli Eestis kokku 2010 hoonetulekahju, neist 153 sai alguse hooletusest kütteseadme kasutamisel, 110 tahma

süttimisest suitsulööris, 91 rikkis kütteseadmest ning 53 valesi paigaldatud küttesüsteemist. Statistika annab aimu sellest, kui oluline on nii küttesüsteemi õige ehitus kui ka vastutustundlik kasutamine.

Pottsepp ehitab korraliku nõuetele vastava küttesüsteemi, elanike kohustus on süsteemi mõistlikult kasutada ja regulaarselt hooldada. Tasub meeles pidada, et hea abimees on küttesüsteemi hooldamisel korstnapühkija, kes mitte ainult ei puhasta, vaid annab ka asjakohast nõu.

Et inimene saaks olla veendunud nii pottseppa kui korstnapühkija töö kvaliteedis, on neile kehtestatud kohustuslikud kutsenõuded. Kutsetunnistus peab olema kõigil, kes pakuvad pottseppa või korstnapühkija teenust. Nende üle teostavad järelevalvet nii Päästeamet kui ka kutset omistavad organid.

Korstnapühkija kutseomistamisega seonduva informatsiooni leiab Eesti Tuletorjeliidu kodulehelt <http://tuletorjeliit.ee> ning pottseppade kutseomistamisega seonduva MTÜ Eesti Pottseppad kodulehelt <http://pottseppad.ee>. Teenust osutava pottseppa või korstnapühkija kutsetunnistuse olemasolus on võimalik veenduda Kutsekoja kodulehel <http://kutsekoda.ee> või küsides teenuse pakkujalt kutsetunnistuse koopiat.

Teate edastas

*Raido Jalas
Päästeamet*

tuleohutusjärelevalve osakond

KODANIKUÜHISKONNA SIHTKAPITALI TAOTLUSVOOR

Avatud on Kodanikuühiskonna sihtkapitali (KÜSK) Vabauhenduste arenguhüppe taotlusvoor, taotluste esitamise tähtaeg on 15.01.2014.

Taotlusvooru raames toetatakse projekte, mis keskenduvad vabauhenduse tegevusvõimekuse suurendamisele, saavutamaks ühenduse eesmärkide elluviimisel ja tegutsemisel olulise arenguhüppe.

Toetuse taotlemise eelduseks on vabauhenduse analüüs oma ühenduse arenguvajadustest ning selle põhjal koostatud tegevuskava oma tegevusvõimekuse suurendamiseks, et toimida professionaalselt ja tõhusalt.

Toetust saab taotleda vähemalt üheaastane avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing või sihtasutus, kes ei ole avaliku sektori ega äriühingute valitseva mõju all. Taotlema on oodatud nii piirkondlikult kui üleriigiliselt tegutsevad vabauhendused, taotlusi

hinnatakse kahes grupis eraldi.

Toetust saab küsida kuni 10 000 eurot projekti kohta (kuni 90% eelarve abikõlblikest kuludest.) Kokku on voorus jagada 350 000 eurot (200 000 eurot piirkondlikele ja 150 000 üleriigilistele ühendustele). Projekti saab ellu viia ajavahemikul 1. aprill 2014 – 31. märts 2015.

Järgmine kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) taotlusvooru tähtaeg on 1. aprill. KOP on Eesti riigi regionaalprogramm, mille eesmärk on kohaliku arengu ja kogukondade elujõulisuse tugevdamine kogukondliku initsiatiivi, koostöö ja identiteedi tugevdamise kaudu ning kohalike elanike teadmiste ja oskuste kasvu kaudu.

Rohkem infot KÜSKi kodulehelt:

<http://www.kysk.ee/taotlusvoorud/ah14>

UUS TÖÖTAJA

Tere hea valla rahvas.

Mul on au olla alates 14.oktoobrist Laeva Kultuurimaja uus juhataja.

Minu nimi on Karin Küttis ning olen 29 aastane.

Olen lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Seminari noorsootöö eriala. Alustasin oma noorsootöö karjääri juba 19.aastaselt, kui asusin juhtima Läänemaal Ridala Noorteühendust. Olen töötanud Pirita Vaba Aja Keskuses ning Tartus noortekeskuses KOHT ning Tähe Noorteklubis. Enne Laeva tulemist olin kaks aastat Puhja noortekeskuse juhataja.

Lisaks noorsootööle olen vabatahtlikuna osa võtnud Tartu ülikooli Kliinikumi Lastefondi heategevusprojektist, kus kogusime Tartu lastehaiglale mänguasju ning teist aastat järjest olen tegev Tartu Ettevõtlike Koja heategevusprojektis JCI „Jõulupuu“, kus kogume kingitusi toimetulekuraskustes olevate perede lastele.

Hea valla elanik. Leian, et iga valla südameks võiks olla kultuurimaja. Koht, kuhu tulevad inimesed kokku toimetama, aega veetma ja kultuurisündmustest osa saama. Minu eesmärgiks on tuua sellesse majja elu. Teil on väga ilus kultuurimaja ning see ei tohiks seista tühja ja

nukrana. Kutsun Teid kõiki osalema meie majas toimuvatest ringidest ning üritustest. Kui keegi leiab, et tema jaoks pole sobivat tegevust, siis ootan Teid külla. Räägime ja arutame. Kaks pead on ikka kaks pead ja alati saab midagi ära teha.

Lugupidamisega,

Karin Küttis

Laeva Kultuurimaja juhataja

Tere, Laeva valla elanik!

Mina olen uus Laeva Vallavalituse maa- ja keskkonnaspetsialist. Vallavalitsuses olen tööl alates 16. oktoobrist. Mind on alati võlunud uute teadmiste ja oskuste omandamine. Olen töötanud riigiasutuses ja mul on pikaajaline eraettevõttes töötamise kogemus. Omavalituses ei ole ma aga varem töötanud ja seetõttu soovisin tulla tööle

vallavalitsusse. Laeva vald on mulle sümpaatseks saanud oma kauni looduse ja toredate inimestega.

Olen üles kasvanud Võrumaal, koolis käisin Antsla Gümnaasiumis. Seejärel suundusin Tartusse, omandasin Tartu Ülikoolis Bioloogia-geograafia teaduskonnas inimgeograafia eriala. Kooli kõrvalt asusin tööle kartograafi/geoinformaatikuna ja samas valdkonnas olen tänaseks töötanud juba 15 aastat.

Varasemalt olen töötanud AS Regios, kus osalesin erinevate kaartide koostamisel (rahvaloenduskaardid, teedeatlas, ajalooatlas, maakonna teemaplaneeringu geoinfosüsteem, veebi- ja mobiilikaardid). Järgnevad 4 aastat töötasin Põllumajandus- ja Informatsiooni Ametis, kus minu vastutada olid ameti geoinfosüsteemi ja veebikaardi arendamine, töös hoidmine ning kasutajate koolitamine ja abistamine. Viimased 7 aastat töötasin konsultatsiooniettevõttes Hendriskon & Ko. Selle aja jooksul koostasid sadu kaarte planeeringute ja keskkonnamõju hindamiste juurde ning asukohapõhised analüüse.

Alates 2012. aasta detsembrist olen Eesti Geoinformaatika Seltsi juhatuse liige. Lisaks geoinformaatikale on minu hobiks rahvatants, õpetan rahvatantsu naisrühmale Regio Virved ja segarühmale Tantsumõmm.

Meeldivale koostööle lootes,

Ülli Reimets

Maa- ja keskkonnaspetsialist

KUIDAS RAVIMITE EEST VÄHEM MAKSTA?

Tänapäeval on ravimid väga kallid. Soodusravimite omaosaluse vähendamine on haigekassa lähiaastate prioriteet. Peame oluliseks, et ravimi patsiendi poolt tasutav summa ehk omaosalus ei oleks takistuseks vajaliku ravimi kasutamisel. Omaosaluse vähendamisel on oluline patsientide teadlikkus oma õigustest soodusravimite ostmisel.

Vahe on ravimi hinnas

Mari põeb kõrgvererõhutõbe ja peab seetõttu tarvitama regulaarselt mitmeid ravimeid. Aastaid võttis ta originaalravimit Norvasc 10 mg üks kord päevas. Ühes pakis oli 30 tabletti, mida jätkus 30 päevaks. Ravimi hind 15,04 eurot. Haigekassa küll kompenseeris ravimi piirhinnast 90%, kuid sellest

hoolimata pidi Mari maksma iga kord apteegis 13,48 eurot. Nüüd kirjutas perearst Marile toimeainepõhise retsepti. Mari valis apteegis kõige odavama ravimi, mille hind on 2,90 eurot. Nüüd maksab Mari apteegis vaid 1,43 eurot. Nii hoiab Mari ühes kuus raha kokku 12,05 eurot.

Mis on toimeainepõhine ravim?

Ravim koosneb toimeaine(te)st ja abiainetest. Toimeaine ravib või leevendab haigust, seevastu abiained on ravimis vajalikud selleks, et toimeaine oleks manustatav soovitud kujul (nt tabletina, salvina, aerosoolina).

Geneeriline ravim on originaalravimiga sama toimeainet sisaldav ravim. See on mõeldud samade haigusseisundite raviks ning on sama tõhus, ohutu ja kvaliteetne kui originaalravim.

Originaalravim ja geneeriline ravim

Originaalravim on esimesena leiutatud ja kasutusele võetud uut toimeainet sisaldav ravim. Tootja on selle uue ravimi osas läbi viinud kõik vajalikud uuringud ja kliinilised katsetused ning seetõttu on ka ravim kallim.

Enamasti on see ravim patenteeritud. Pärast patendiaja lõppu (tavaliselt 6–20 aasta pärast) võivad ka teised firmad hakata seda sama toimeainega ravimit tootma. Ning neid ravimeid nimetatakse geneerilisteks ravimiteks.

Geneeriline ravim on ohutu

Geneerilise ravimi tootja peab tõestama, et ravim sisaldab sama toimeainet täpselt samas koguses kui originaalravim ning see avaldab organismis samasugust mõju kui originaalravim.

Samuti peab geneerilise ravimi tootja tõestama, et ravimi tootmisprotsess vastab kehtestatud nõuetele. Geneeriline ravim võib erineda originaalravimist abiainete osas ja ravimi välimuse osas, kuid ei tohi erineda toime tõhususe, kvaliteedi ja ohutuse osas.

Eesti apteekides turustatakse ainult selliseid ravimeid, mis on läbinud Raviameti range kontrolli.

Toimeainepõhise retsepti alusel saab valida taskukohaseima hinnaga ravimi

Ravimit määrates kirjutab arst retseptile üldjuhul ravimi toimeaine.

Kui Eestis on müügil mitu sama toimeainet sisaldavat ravimit, siis pakub apteeker erineva hinnaga preparaate ostjale valida. Nii on ostjal võimalik valida taskukohaseima hinnaga ravim.

Täna on kindlustatu omaosalus 6,41 eurot ühe retsepti kohta. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on omaosalus vähenenud 4%.

Kindlasti on seda mõjutanud asjaolu, et toimeainepõhiste retseptide osakaal on originaalravimitele kirjutatud retseptidega võrreldes möödunud aastaga kasvanud ligi 10%. Toimeainepõhine retsept võimaldab patsiendil teha apteegis kallimate originaalravimitega võrreldes soodsamaid valikuid.

Parima valiku tegemisel abistavad Teid arst ja apteeker.

Ene Kiisk

Eesti Haigekassa usaldusarst

ISADEPÄEVAST

8. novembril toimus isadepäeva perepidu.

Olla koos oli nii hea!

Selle aasta isadepäeva peo korraldas lasteaed koostöös kultuurimajaga või vastupidi. Peo nädalal oli lasteaias kiire- lapsed tahtsid isadele kingitusi teha, luuletused ja laulud pidid selgeks saama, mitu

korda oli vaja käia kultuurimaja laval peo kava harjutamas. Lasteaia õpetajad kaunistasid saali, lasteaia lapsed esinesid väikese kontserdiga. Pärast kingituste andmist isadele mängisid pered koos ühe lõbusa mängu ning tantsisid rahvaliku tantsu. Maiustada said kõik pered Eesti Pagari pidupäeva kringlite ja morsiga. Kokkulepitud ajal tuli huvitavaid katseid tegema õpilasfirma „Kolm Pörsakest“, mis lastele ja ka vanematele väga meeltnööda oli.

Pidu jätkus Maarja- Magdaleena segakoori 20. aastapäeva kontserdiga täiskasvanutele. Lapsed said samal ajal juhendajate abiga noortekas endale mardipäevaks maski meisterdada. Oli juba hiline õhtutund, kui külalised end minekule sättisid ja ilusa, kordaläinud peo eest tänasid. Mida külvad, seda lõikad.

Merle Raiküla
Lasteaia direktor

LAEVALASED LAIAS MAAILMAS

Elan alates augustist 2008 Iirimaal, pisikeses linnakeses nimega Carlow, mis jääb pealinnast Dublinist 85 km lõunasse. Iirimaa jaguneb 32 maakonnaks, millest 26 kuuluvad Iirimaa ja 6 UK-le. Carlow on oma suuruselt teine väikseim maakond ja siin elab umbes 23000 inimest. Kogu Iirimaal aga 4,6 milj. elanikku, neist ainult Dublinis 1,05 milj. ehk umbes samapalju, kui terves Eestis eestlasi.

Eestist lahkudes ei olnud mu sihtkoht Iirimaa, vaid siia sattusin pärast katsumusterohkeid 3 kuud Inglismaal. Algas oli päris raske, sest inglise keele oskus oli täielik null. Tööle saamiseks oli aga vaja koostada CV ja kaaskirjad. Need aitas mul valmis teha minu sõber, kellega koos siia sattusime. CV- sid viisime aga kõikvõimalikesse asutustesse ja poodidesse siin linnas, kokku ilmselt kuskil 40 ringis. Käisime neid aga usinasti juurde vorpimas raamatukogus, sest omal ju arvutit ja muid vajalikke vahendeid ei olnud. Et Carlowis elab ka väga palju eestlasi, sai ka nende kaudu saadetud ühte tehasesse, kus enamus siinseid eestlasi töötab. Kuna minu sõbra inglise keel on hea, siis juba 2 nädala pärast läks tema vestlusele ja paar päeva hiljem vormistati ta tööle. Mõni päeva hiljem aga kutsuti ta järgmisse kohta vestlusele, seekord ühe tehase sööklasse (see oli siis tehas, kus enamus siinseid eestlasi töötab).

Ära ei tahtnud öelda ja nii me siis läksimegi koos, et kuulata ja vaadata, mis see koht endast kujutab. Seal aga rääkisime ausalt ära, et sõber tegelikult on töö leidnud, aga mina mitte. Tunnistasin üles, et keelt ma ei valda ja alles õpin omal käel. Ega ma seal eriti millestki aru ei saanud ja vestluse tegi minu eest sõber ära, aga mind jäeti kohe sinna tööle, et vaadata, kuidas ma tööga hakkama saan. Paar tundi hiljem lõime käed ja järgmine päev oli leping taskus. Nii algas minu töö võõras riigis, võõras keeles, mis kestab samas kohas siiani. Töökoht on Carlowist aga 35 km eemal Shillelagh's, mis eeldas transpordi olemasolu, sest bussiliiklus toimub siin vaid suurlinnade vahel. Elasime esimesed 3 kuud kohapeal ühtede eestlaste juures. Kolme kuuga säästetud raha eest ostime kahepeale auto ja kolisime Carlowi tagasi.

Töökorralduse üle kurta ei saa. Meie eelmine *maneger* pani asjad nii nõõri möõda liikuma, et asi toimib päris hästi siiani. Iga ühel on kindlad ülesanded, mida teeme ja nii saab igas lõigus kõik tehtud. Olen oma kollektiivis ainus võõrtööline, aga mind on väga hästi ja väga kiiresti omaks võetud. Töö on aga väga kiire ja stressirohke. Sööklat kasutavad vaid oma tehase töölised ja väljaspoolt meile sööma tulla ei ole võimalik. Töötame kahes

vahetuses. Hommikul kella 6-st kuni õhtu 21-ni. Selle aja jooksul toidlustame 3 korda. Tehases on olenevalt hooajast töölisi 600-800. Minu põhilised tööülesanded on söögisaali korras hoidmine, nõudepesu, kohvi-, kommi- ja joogiautomaadid, erinevad laod, kuid kiiretel aegadel olen ka süüa teinud, nii et hakkama tuleb saada kõigega. Keele probleeme vähemalt töö juures enam ei esine.

VABA AEG

Vaba aega jääb piisavalt, et ennast välja puhata. Kuigi töölt tulles löövad jalad tuld, pole see takistuseks, et sõpradega vaba aega veeta. Kuna ma suur šoppaja pole, siis poodidesse vean ennast vaid siis, kui midagi vaja on. Et elan peaaegu kesklinnas, on kõikvõimalikud poed ja asutused, pubid ja kirikud, spordiväljakud ja bussijaam vaid kiviviske kaugusel. Kui ilmad lubavad, siis teeme BBQ, käime jalutamas, mängime sulgpalli, käime sõitmas ja avastamas Irimaad. Teen ka käsitööd, loen ja suhtlen kodustega internetis. Eesti uudistega hoian ennast kursis interneti vahendusel.

Loo autor vanglamuuseumis.

HINNAD

Hinnapoliitika on sama hüplev ja hell teema kui Eestis. Mäletan, et ostsin oma esimese paagitäie bensiini hinnaga 0,99 € liiter. Tänapäevaks on bensiini hind aga 1,60 ja diisel 1,50 €. Auto vajab lisaks veel kindlustust 660 € aastas, teemaks 740 € aastas, ülevaatus 60 €. Kui auto aga remonti vajab, on esindustes töötunni hind 75 € + osad.

Eluasemele kulutame iga kuu 700 € (kahepeale), elekter kw/h 0,1591 €, millele lisandub päevatasu 0,3868 + arusaamatu kuutasu 2,32 €. Elamut kütame gaasiga, mille m³ hind on 0,0495 + päevatasu 0,2498 €. Siin puudub selline tsentraalkütte süsteem

ja nii on igal majal oma küte - kellel gaas, kellel kütteõli. Kütte ja elektri teenustele lisandub veel käibemaks 13,5%. Prügi eest maksame 16,50 € kuus, teleka vaatamise eest 160 € aastas, vesi on siiani tasuta, kuid aastast 2016 läheb seegi maksu alla. Käibemaks on kas 21% või 13,5%.

Teenuste hinnad : juuksur (ainult lõikus) 12 € (mina kasutan leedukast juuksuri teenust, kohalikku hinda ei tea aga üle 20 € kuskil); bussipilet Carlow – Dublin- lennujaam edasi-tagasi pilet 25 €, ühe otsa pilet 17 €, kinopilet 10 €, parkimistasu 1 min - 1sent. 30 minutit Thai masaaži 25 €, ujula tund koos erinevate saunadega 5 €.

Riideid on võimalik saada nii odavamalt kui kallimalt kui Eestis, olenevalt firmast ja kvaliteedist. Kõige odavam riiete pood on Penneys, kus ilmselt iga eestlane, kes Iirimaale on sattunud, oma sisseostud teeb. Eriti ilusad ja minu meelest odavad on laste riided. Valik on väga suur ja hinnad väga soodsad.

Toidu hinnad: suhkur 1,19 €/kg, odavaim röstsai 800 g/0,72 €, piim 0,85 senti liiter, 18 muna maksab 2,65 €. Suurim igatsus esimesel Eestist eemal oldud aastal oli must leib, mida kohalikud teha ei oska, kuid mida on võimalik ikkagi saada Leedu ja Poola poodidest, kust võib leida ka päris Eesti toodangut, näiteks Salvesti purgisupid, majonees, kohukesed ja isegi Balbino vahvlijäätis. Must leib selles poes maksab 2.10. Algul sai seal käidud tihedamini, kuna seal olid kõige kodusemad toodangud. Alkoholi hinnad: Smirnof viin 0,7 l/20 €, Sangria vein 0,7l/3,70, sigaretid on aga kordades kallimad kui Eestis. Pakk sigarette maksab 9,30, sellepärast on siinsel politseil palju tegemist salasigaretidega, kuna neid tuuakse päris palju sisse.

Maailmaga ühendust aitab pidada kõikvõimas Facebook, kus on meil ka oma grupp „Eestlased Iirimaal“. Läbi selle organiseeritakse ühisüritusi, jaanipäeva, kokkusaamisi jalgpalli matšidel ja muid eestlaste kokkutulekuid. Suurematele üritustele kutsutakse esinema ka loomulikult bändid Eestist. Viimane neist oli Meie Mees juunikuus. Päris ametlikku Eestlaste kogukonda siin ei ole, kuid on vähemalt 2 eestlastele mõeldud huvikooli - üks Dublinis ja teine Corkis, veel on siin fotohuvilised kooskäijad, rahvatantsugrupp, võrkpallihuvilised.

Lugu jätkub järgmises numbris!

Ülle Meekler

Endine laevakas

ÕNNITLEME

AUGUST

31. august Maimu Puurits 81

SEPTEMBER

3. september Elfriede Paap 91

19. september Pärja Vainu 70

20. september Valentin Matvejev 80

22. september Valdor-Erich Kuiv 86

23. september Ülo Parts 82

29. september Leida Kippasto 70

OKTOOBER

02. oktoober Arnold Madisson 70

04. oktoober Valter Pensa 80

11. oktoober Evi Zirnask 87

23. oktoober Taso Meoma 80

30. oktoober Vaike Vahi 80

NOVEMBER

07. november Enn Jaanus 70

DETSEMBER

04. detsember Asta Särg 90

11. detsember Valve Lätt 84

14. detsember Eduard Kroonberg 83

14. detsember Leida Põhjala 86

16. detsember Helga Kriivason 85

27. detsember Hellen Kägo 85

Õnnitleme augusti kuni detsembri juubilare ning eakaid sünnipäevalapsi!

Õnnitlusteminutid Pereraadios

kell 8.30

lainepikkusel 89,0 MHz.

UUED VALLAKODANIKUD

OKTOOBER

10.10.2013 Kette Huum

Õnnitleme Vanemaid!

INFO / TEADAANDED

Üritused Laeva Kultuurimajas

DETSEMBER

01.12 Esimese adventiküünla süütamine

Kuuse juures kell 15.30

13.12 Vallarahva jõulupidu, ansambel „Kondor“

17.12 Lasteaia ja valla laste ühine jõulupidu

18.12 Kooli jõulupidu

20.12 Pensionäride jõulupidu

Täpsem info:

E-kiri: kultuur@laeva.ee

Tel: 53090578

Karin Küttis

Laeva Kultuurimaja juhataja

Laeva Kultuurimaja lahtiolekuajad:

E- R 09:00- 16.30

Nädalavahetustel vastavalt ringide ja ürituste ajakavale.

Kultuurimajas tegutsevad ringid:

	Ring	Kellaaeg	Asukoht	Juhendaja
Teisipäev	Kunstiring 1-4 klassi lastele	14:00-15:00	Laeva Kultuurimaja seltsingutuba	Karin
	Kunstiring 4-9 klassi lastele	15:30- 16:30	Laeva Kultuurimaja seltsingutuba	Karin
	Estraaditantsu ring. Erinevat stiili seltskonna tantsude tantsimine.	18:00-20:00	Laeva Kultuurimaja saal	Merli
Kolmapäev	Kooli näitering	14:45-	Laeva Kultuurimaja saal	Veronika
	Beebiring	16:00-17:00	Laeva Kultuurimaja kaminatuba	Merli
	Käsitööring täiskasvanutele ja noortele. Kangastelgedel kudumine ja palju muud põnevad.	18:00-20:00	Laeva Kultuurimaja seltsingutuba	Merli
	Rahvatants	17:00-19:00	Laeva Kultuurimaja saal	Merike
Neljapäev	Näitering			Virve Tel: 55607660
Reede	Noorte Showtants	16:00-18:00	Laeva Kultuurimaja saal	Cätriin

POLITSEI

Septembrikuul tabati Laeva vallas - mootorsõiduki juht, kes ületas lubatud sõidukiirust; 1 ülekaalulise veokijuht; 1 joores juht.

03.09 avastati Laevas, et maja eest on kadunud lukustamata jalgratas.

Oktoobrikuul tabati Laeva vallas 15 mootorsõiduki juhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust; 1 ülekaalulise veokijuht; 1 veokijuht, kes rikkus töö- ja puhkeaja nõudeid.

01.10 murti sisse Laeva tanklasse ja varastati alkoholi ja sigarette.

26.10 Laevast varastati kinnistul seisev generaator.

30.10 Kärevere külas murti sisse garaaži ja varastati muruniiduk.

Novembrikuul tabati Laeva vallas 13 mootorsõiduki juhti, kes ületasid lubatud sõidukiirust; 1 joores juht.

Kalev Vent
ülemkonstaabel

MÄLESTAME

AVO TAMMELA
29.09.1939 – 10.09.2013

VAMBOLA SÄRG
22.01.1956 – 01.10.2013

REKLAAM

Ostan PARIMA HINNAGA seismajäänud: kodumasinaid/elektronikat, autoromusid, tsikleid, põllutehnikat, rattaid, tööriistu, metalli jne. Transport ja demontaaž TASUTA! Raha kohe!
Rohkem infot: 58947301

Info metsaomanikele!

Igal metsaomanikul on jätkuvalt õigus saada ühe kalendriaasta jooksul kuni 15 tundi riigi finantseeritud metsanduskonsulendi nõustamist. Alates kolmandast tunnist tuleb erametsaomanikul tasuda nõustamise eest omaosalus.

Saame aidata metsaomanikke:

- metsa tervisliku seisundi ja ligikaudse väärtuse hindamisel;
- metsanduslike toetuste taotlemisel;
- metsa majandamiseks vajalike dokumentide koostamisel;
- metsakavade koostajate leidmisel;
- metsaistutamise, hooldamise ja raiete planeerimisel;
- kasvava metsa ja metsamaterjali turustamisel;
- ja muudel metsa majandamist puudutavatel teemadel.

Metsaomanikul on alati mõttekas enne metsandusliku tegevuse alustamist pidada nõu metsakonsulendiga. Viimasel ajal on kerkinud oluliseks teemaks metsaomanike osalemine metsaühistute tegevuses, ka siin saab infot konsulendi käest.

Tartus saame metsaomanikke teenendada Tartu Jahiklubi, Võru tn. 80, soovitame aja eelnevalt kokku leppida.

Meie kontaktid:

Uno Kiisholts uno.kiisholts@mail.ee tel. 56670942

Väino Suigusaar vaino.suigusaar@mail.ee tel. 5050939

Ülo Kuusik ylo.kuusik@gmail.com tel. 5169682

Kangadzungel

**KOLIMISEELNE
TÜHJENDUSMÜÜK**

Tartu Kangadzunglis
KÕIK KAUBAD kõigile

E-poes KÕIK -50%

www.kangadzungel.ee

-50%

kampaania kehtib kuni 15.detsember

Laagri

Maksimarketis

TALLINN

Pärnu mnt. 558a

Tel: +372 6003443

E-R 10-20, L-P 10-18

Tallinna Kaubamaja
0-korrusel
(Trollipeatuste vastas)

TALLINN

Gonsiori 2

Tel: +372 6608300

E-P 9-21

TALLINN

Tartu mnt. 35

Tel: +372 6213105

E-R 9-19, L-P 9-17

TALLINN

Mustamäe tee 12

Tel: +372 6562869

E-L 10-20, P 10-18

PÄRNU

Karja 6

Tel: +372 4431460

E-R 9-18, L 9-15

HAAPSALU

Lihula mnt. 3

Tel: +372 4737034

E-R 10-18, L 10-15

KURESSAARE

Kihelkonna mnt. 3

Tel: +372 6215786

E-L 10-18

TARTU

Riia mnt. 2, II korrus

Tel: +372 7352277

E-R 10-19, L 10-17

Tervise Tugi OÜ kutsub kõiki huvilisi veresooni kontrollima.

*Kas Teil on kõrge vererõhk? Kas Teil on kõrge kolesteroolitase?
Kas Teil on perekonnas esinenud südame-veresoonkonna haigusi?*

Kui jah, siis on Teil kõrge risk haigestuda jala arterite ateroskleroosi.

Jala arterite ja vererõhu kontrollimine toimub teisipäeval,

10. detsembril alates kell 10.00 Laeva Kultuurimajas, Väänikvere tee 6

Vastuvõtule tuleb ette registreerida! Registreerimine ja info tööpäevadel kell 9-12 tel 5698 5633

Eriti on oodatud inimesed, kellel esineb sageli säärelihastes valu ja krampihooge

Protseduur maksab 7 eurot

Hooli endast ja tule kontrolli!

“Vallakaja” väljaandja:

Laeva Vallavalitsus ja Volikogu.

Väänikvere tee 8, Laeva küla, Laeva vald, 60608 Tartumaa. Faks 7 498 348.

Toimetas: Virve Tamm/Ülli Reimets, tel 7 301 792,

e-mail: vallakaja@laeva.ee

Trükkinud Tarmest OÜ